

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj:

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
DIREKCIJE ZA CIVILNU AVIJACIJU BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2003. GODINU**

Sarajevo, juli 2004. godine

SADRŽAJ

1.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
2.	NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE	4
2.1.	Sistem internih kontrola	4
2.1.1.	Upravljanje i rukovođenje	4
2.1.2.	Procedure nabavki	5
2.1.3.	Pravila i procedure za troškove	5
2.1.4.	Informacioni sistem	6
2.2.	Planiranje i izvršenje budžeta	6
2.2.1.	Tabelarni pregled izvršenja budžeta	7
2.3.	Računovodstvo	8
2.3.1.	Tekući izdaci	8
2.3.2.	Blagajničko poslovanje	9
2.3.3.	Popis sredstava i izvora sredstava	9
2.4.	Eurocontrol	10
3.	OSVRT NA PREPORUKE IZ 2002. GODINE	11
4.	KORESPONDENCIJA	11
5.	REZIME	12

1. MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i finansijskog poslovanja **Direkcije za civilnu avijaciju Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Direkcija) za 2003. godinu.

Revizija je obavljena u dva perioda: od 24.11. do 28.11.2003. godine prethodna revizija i od 26.04. do 30.04.2004. godine završna revizija.

U nadležnosti je Ureda za reviziju, shodno opšteprihvaćenim revizionim standardima (standardi Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – INTOSAI, objavljenim u 'Službenom glasniku BiH', br. 05/01) izvršiti reviziju finansijskih izvještaja s ciljem procjenjivanja da li su ona predstavljena na fer i istinit način.

Odgovornost za finansijske izvještaje snosi rukovodstvo Direkcije, a odgovornost Ureda za reviziju se svodi na izražavanje mišljenja o tim izvještajima na osnovu provedene revizije. Shodno Zakonu o reviziji (član 13., stav 4.), pri izvještavanju o javnim računima naša je obveza izvijestiti:

- da li su računi sastavljeni u skladu sa važećom zakonskom regulativom;
 - da li godišnji izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine;
 - ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti kojom su institucije koristile javna sredstva u obavljanju svojih funkcija.
- 1.2. Revizija je bila planirana i izvedena s ciljem postizanja razumnih osnova za procjenu da li finansijski izvještaji predstavljaju stanja fer i istinito. Stoga je revizija ispitivala uzorke značajnih transakcija i odluka menadžmenta Direkcije. Revizijom je obuhvaćena primjena zakonskih i drugih propisa, organizacija, te finansijsko-računovodstveno poslovanje Direkcije.

Za revidirane finansijske izvještaje i finansijsko poslovanje Direkcije za 2003. godinu, izražavamo mišljenje sa rezervom iz sljedećih razloga:

- slabosti u sistemu upravljanja i rukovođenja menadžmenta (tačka 2.1.1.);
- procedure nabavki, u pojedinim slučajevima nisu poštovane (tačka 2.1.2.);
- pravila i kriteriji kojima se regulišu visina, evidentiranje i kontrola određenih troškova nisu doneseni i usvojeni kao pisane procedure kojima se postiže ekonomičnost i efikasnost u trošenju javnog novca (tačka 2.1.3);
- popis nije izvršen u potpunosti i u skladu sa Pravilnikom o popisu sredstava i izvora sredstava, tj. izvršen je samo popis stalnih sredstava (tačka 2.3.3);
- sredstva od preleta nisu trošena na transparentan i racionalan način i nije napravljen jasan i precizan plan i program trošenja u skladu sa njihovom namjenom (tačka 2.4.).

2. NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE

2.1. Sistem internih kontrola

Revizija je uočila određene nedostatke u sistemu internih kontrola u dijelu koji se odnosi na: neefikasno funkcionisanje upravljanja i rukovođenja, nepostojanje plana i programa rada, donošenje i poštivanje određenih pravila i procedura kojima se reguliše trošenje budžetskih sredstava i sredstava od preleta, nedostajuće pisane procedure koje se odnose na funkcionisanje IT sistema, te primjenu propisa koji definišu oblast nabavki i primjenu računovodstvenih standarda i principa.

Obzirom da smo i u prošlogodišnjem izvještaju o reviziji poslovanja Direkcije skrenuli pažnju na razumijevanje sistema internih kontrola rukovodstva kao skupa postupaka i mjera koje osiguravaju tačnost i pravilnost evidentiranja finansijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima i propisima, ponovo ističemo da navedeni nedostaci imaju utjecaja na finansijsko poslovanje i godišnji finansijski izvještaj.

2.1.1. Upravljanje i rukovođenje

Jedan od najznačajnijih nedostataka u poslovanju Direkcije u toku 2003. godine bio je neriješen problem upravljanja i rukovođenja, o čemu smo već pisali i dali preporuke. Nepostojanje menadžmenta sa jasnim ovlaštenjima i odgovornostima imalo je značajnog utjecaja na sistem internih kontrola i prikaz stanja objavljenih u godišnjem finansijskom izvještaju. Također smo ustanovili da je dokumentaciju, koja služi kao osnova za finansijske transakcije odobravalu jedna osoba, zamjenik koordinatora. Reviziji nisu predloženi dokazi da su prije nastanka i odobravanja nekog troška ili donošenja određene odluke održavani kolegiji ili sastanci na kojima se razmatralo o navedenom. Ovo je značajno utjecalo na povećanje rizika da sredstva nisu trošena na transparentan, ekonomičan i efektivan način.

Odlukom Vijeća ministara 02.10.2003. godine, imenovan je novi menadžment čime su se stekli uslovi za normalno funkcionisanje i razvoj Direkcije. Revizija je uočila pozitivne efekte preduzetih aktivnosti menadžmenta. Naime, usvojen je Okvirni plan strategije razvoja civilne avijacije koji će dati smjernice i glavne pravce razvoja civilnog vazdušnog saobraćaja u Bosni i Hercegovini, te godišnji plan i program rada Direkcije za 2004. godinu.

Ured za reviziju podržava preduzete aktivnosti rukovodstva i predlaže Direkciji da nastavi sa započetim aktivnostima u cilju uspostavljanja kvalitetnog i efikasnog sistema internih kontrola, koji bi djelovao preventivno i na vrijeme otklonio eventualne nepravilnosti i nezakovitosti u radu.

2.1.2. Procedure nabavki

Revizija je utvrdila da, u pojedinim slučajevima, Direkcija nije poštovala propise koji regulišu postupke nabavki roba, usluga i ustupanju radova prilikom odabira najpovoljnijeg dobavljača. Ovo se odnosi na sljedeće:

- Direkcija je u toku godine, više puta i od različitih dobavljača, koristila rent-a-car usluge i za iste ukupno potrošila 17.692,80 KM. Direkcija nije objedinila ukupne potrebe za ovom uslugom i provela proceduru nabavke u jednom postupku kako to nalažu propisi koji regulišu ovu oblast.
- Za rent-a-car usluge od dobavljača, JOLLY CAR, kojem je ukupno plaćeno 15.136 KM (dva računa 13.200 KM + 1.936 KM), reviziji nisu predloženi dokazi da je izbor dobavljača izvršen komisijski (ne postoji zapisnik ili odluka Komisije), niti da je tražena saglasnost Ministarstva finansija i trezora u skladu sa Odlukom Vijeća ministara broj 45/03.
- Procedura izbora dobavljača za usluge štampanja nije provedena, niti su korištene usluge dobavljača koji je izabran od strane Službe za zajedničke poslove BiH.
- Također, nije provedena procedura izbora dobavljača za usluge prijevoza javnim sredstvima (avionske karte), niti je sa ovim dobavljačem (GLOBUS) sklopljen ugovor.

Direkcija je dužna dosljedno primjenjivati propise koji regulišu oblast nabavki roba i usluga u cilju zakonitog i transparentnog načina trošenja javnih sredstava te primjene jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih dobavljača.

2.1.3. Pravila i procedure za troškove

Revizija je utvrdila da Direkcija u toku 2003. godine nije imala utvrđena interna pravila kojima se regulišu troškovi (budžetskih sredstava i sredstava od preleta) koji se odnose na službena putovanja, upotrebu fiksnih telefona, goriva i maziva, opravki i održavanja vozila, stručnog obrazovanja i drugo. Pojedini troškovi kao što su npr. troškovi mobilne telefonije i reprezentacije su bili regulisani odlukama koje je donio i potpisao zamjenik koordinatora, međutim reviziji nisu predloženi dokazi da je vršena kontrola ovih troškova u skladu sa navedenim odlukama.

Ured za reviziju preporučuje Direkciji da, bez odlaganja, donese i ostala interna pravila potrošnje, kojima se precizno definišu kriteriji i procedure trošenja javnog novca i ista dosljedno primjenjuje u cilju postizanja veće ekonomičnosti i efikasnosti poslovanja. Pravila potrošnje određuju postupke kojima se: stiču prava na ostvarivanje, definiše način evidentiranja i kontrole pojedinih troškova od strane ovlaštenih lica.

2.1.4. Informacioni sistem

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Direkcije nije predviđeno radno mjesto informatičara, tako da su na ove poslove raspoređena dvojica radnika koji inače rade na drugim poslovima u Direkciji.

U toku prošle godine uspostavljen je infomacioni sistem prema definisanim zahtjevima i u skladu sa projektnom dokumentacijom. Sistem je u upotrebi, ali zbog bolje organizacije i kontrole sistema, neophodno je donijeti interna akta i procedure koje definišu ovu oblast. Revizijom je utvrđeno da ne postoje pisane interne procedure koji se odnose na upotrebu informacionog sistema, zaštitu podataka, kontrolu podataka, pravljenje rezervnih kopija i vođenje IT projekata.

Ured za reviziju predlaže rukovodstvu Direkcije da radi bolje organizacione kontrole propiše interne procedure koje se tiču upotrebe informacionog sistema, zaštite podataka, kontrole podataka, pravljenja redovnih kopija podataka, razdvajanja obaveza i odgovornosti, te vođenja IT projekta.

Aplikativne kontrole

Unos podataka u ISFU sistem, vrši se tako što se svi podaci dostavljaju u Ministarstvu finansija i trezora. Rukovodstvo Direkcije nije propisalo jasne procedure o unosu podataka u sistem, kao ni procedure o adekvatnom izvještavanju.

Potrebno je pojačati interne kontrole i finansijsko izvještavanje, te propisati adekvatne procedure za unos podataka u ISFU sistem, kako bi se rizik od unosa pogrešnih podataka smanjio.

2.2. Planiranje i izvršenje budžeta

Zakonom o izvršenju budžeta institucija BiH, za finansiranje Direkcije odobrena su sredstva u iznosu od 916.372 KM za tekuće izdatke. Rebalansom budžeta Direkciji je odobreno dodatnih 1.732.112 KM ili ukupno 2.648.484 KM, od čega za tekuće izdatke 985.010 KM (iz budžetskih sredstava) i 1.663.474 KM za program posebne namjene (iz sredstava od preleta).

Ukupno ostvareni rashodi Direkcije za 2003.godinu iznosili su 1.889.447 KM ili 71% odobrenog rebalansa. Struktura ostvarenih rashoda je: 1.676.756 KM za tekuće izdatke i 212. 691. KM za kapitalne izdatke.

Analizom planiranih i ostvarenih sredstava utvrdili smo da planiranje budžeta (budžetska sredstva i sredstva od preleta) za 2003. godinu nije urađeno precizno i kvalitetno na osnovu svih relevantnih i raspoloživih parametara (npr. stvarnog broja zaposlenih i jasno definisanih ciljeva i zadataka), tako da budžet ne daje jasan pregled prihoda i rashoda po strukturi troškova i prema izvorima finansiranja. Naime, Direkcija je analitički planirala samo budžetska sredstva, ali ne i sredstva od preleta, iako je u Izvještaju revizije za 2002. godinu skrenuta pažnja i ukazano na značaj planiranja prihoda i rashoda, po svim izvorima finansiranja i vrstama troškova. Zbog nepostojanja plana iz kojih izvora sredstava će se plaćati koje vrste troškova i u kojim iznosima, ponovo, se desilo da su iste vrste troškova plaćane dijelom iz budžetskih sredstava, a dijelom iz sredstva od preleta.

Analizom izvršenja budžeta utvrđeno je da Direkcija nije probila ukupno odobreni budžet, ali da su zbog neadekvatnog planiranja prekoračene pojedine budžetske pozicije iz razloga što su sredstva preleta, program posebnih namjena, planirana u jednom iznosu, a ostvarena po vrsti troškova i evidentirana po budžetskim pozicijama (vidjeti tabelu).

Ured za reviziju ponovo skreće pažnju Direkciji da planiranju i izvršenju budžeta ubuduće posveti više pažnje uzimajući u obzir sve realne i kvalitetne parametre, kao što su: doznačena sredstva od preleta, stvarni broj zaposlenih, definisani ciljevi i zadaci koje treba da ostvari i sl. Također predlažemo da u okviru ukupnog budžeta rashode planira odvojeno prema izvoru finansiranja kako bi se moglo vršiti kvalitetno evidentiranje i praćenje trošenja sredstava shodno njihovoj namjeni.

2.2.1. TABELARNI PREGLED IZVRŠENJA BUDŽETA

R. Br.	Vrsta rashoda	Budžet za 2003. god.	Rebalans Budžeta za 2003. g.	Rest. po odluci VM	Tekuća rezerva	Ukupno Budžet za 2003.god.	Izvršenje Budžeta za 2003.god.	Izv.Budžeta za 2003.god. BH DCA	Izv. Za 2003.god. Eurokontrol	Odstupanje (6-7)	Indeks (7/6)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
I	Tekući izdaci	916.372	985.010	0	0	985.010	1.676.756	787.668	889.088	- 691.746	170
1.	Plate zaposlenih	449.818	498.456	0	0	498.456	392.446	392.446	0	106.010	79
2.	Naknade troškova zaposlenih	151.631	171.631	0	0	171.631	252.356	162.980	89.376	-80.725	147
3.	Putni troškovi	82.000	82.000	0	0	82.000	312.063	50.631	261.432	-230.063	380
4.	Izdaci za energiju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
5.	Izdaci za komunalne usluge	49.120	49.120	0	0	49.120	95.207	47.426	47.781	-46.087	194
6.	Nabavka materijala	24.510	24.510	0	0	24.510	27.898	11.390	16.508	-3.388	114
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	0	0	0	0	0	6.578	0	6.578	-6.578	-
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	108.600	108.600	0	0	108.600	170.953	97.200	73.753	-62.353	157
9.	Izdaci za tekuće održavanje	16.395	16.395	0	0	16.395	12.739	5.809	6.930	3.656	78
10.	Izdaci za osiguranje	1.000	1.000	0	0	1.000	620	88	532	380	62
11.	Ugovorene usluge	33.298	33.298	0	0	33.298	405.896	19.698	386.198	-372.598	1219
II	Tekući grantovi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
III	Kapitalni izdaci	0	0	0	0	0	212.691	0	212.691	-212.691	-
1.	Nabavka građevina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
2.	Nabavka opreme	0	0	0	0	0	212.691	0	212.691	-212.691	-
3.	Nabavka ostalih stalnih sred.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
IV	Programi posebne namjene	0	1.663.474	0	0	1.663.474	0	0	0	1.663.474	-
	Namj. ulag.od taksi za prelate	0	1.663.474	0	0	1.663.474	0	0	0	1.663.474	-
V	SVE UKUPNO (I - IV)	916.372	2.648.484	0	0	2.648.484	1.889.447	787.668	1.101.779	759.037	71
	Broj zaposlenih	33	33			33	26				78

2.3. Računovodstvo

Revidirali smo finansijske izvještaje Direkcije sa posebnim akcentom na: tekuće izdatke, kapitalne izdatke, popis i program posebne namjene (Eurocontrol).

2.3.1. Tekući izdaci

Tekući izdaci ostvareni su u ukupnom iznosu od 1.676.756 KM i to 787.668 KM na teret budžetskih sredstava, a 889.088 KM iz sredstava od preleta. Revizija je, za pojedine slučajeve testiranog uzorka, utvrdila određene nepravilnosti koje imaju utjecaja na tačnost i objektivnost finansijskih izvještaja. Navedeno se odnosi na sljedeće:

- Nije poštovano računovodstveni princip modifikovanog nastanka događaja prema kojem se rashodi priznaju u periodu u kojem su i nastali. Navodimo sljedeće primjere:
 - o račun Elektro montaže broj 10/M za usluge skladištenja opreme za period januar 2000.do marta 2003. godine je u cijelom iznosu od 14.465 KM knjižen na troškove 2003. godine,
 - o račun JOLLY CAR broj 09-12/03/001 u iznosu od 13.200 KM knjižena je u potpunosti na troškove 2003. godine, iako obuhvata i troškove narednog perioda (račun glasi za period od 08.12.2003. do 09.02.2004.godinu.).Ovo ima za posljedicu da su rashodi perioda nerealno iskazani (precijenjeni ili podcijenjeni) za srazmjeran dio navedenih iznosa.
- Pojedine fakture koje su pristigle iz inostranstva nisu originalne, a plaćanje i knjiženje je izvršeno na osnovu faksiranog računa i odluke direktora (npr. Račun Civil Aviation Authority broj INT 0031266 od 07.11.2003.god. u iznosu od 42.867,90 KM).
- Ugovor o djelu zaključen sa Aeroklubom Sarajevo za podršku na izvršavanju poslova traganja i spašavanja u iznosu od 8.000 KM je pogrešno knjižen na konto naknada za privremene i povremene poslove umjesto na konto ugovorene usluge.
- Nije vođena knjiga putnih naloga, a pojedini putni nalozi nisu pravdani u roku propisanom Odlukom Vijeća ministara (npr. nalozi br. 92 /2003, 115/2003, 155/003).

Direkcija je dužna voditi računovodstvo i sva knjiženja provoditi na osnovu originalne i vjerodostojne dokumentacije u skladu sa računovodstvenim standardima, principima i propisanim kontnim planom.

2.3.2. Blagajničko poslovanje

Revizijom blagajničkog poslovanja ustanovljena su određena odstupanja od propisanih pravila koja regulišu ovu oblast. Ističemo sljedeće:

- Ne postoje jasne i detaljne pisane procedure upravljanja gotovinom u smislu ko i na koji način može vršiti isplate, koji troškovi i do kojeg nivoa mogu biti plaćeni iz blagajne, vođenje blagajničke dokumentacije, kontrola blagajne.
- Visok nivo blagajničkog maksimuma od 15.000 KM je jedan od razloga da su putem blagajne isplaćivani i značajniji iznosi koji su mogli biti plaćeni preko računa, te da je promet gotovine nepotrebno visok (cca 710.000 KM), što povećava rizik od neracionalnog upravljanja javnim novcem.
- Na 'prelaznom računu' iskazan je iznos od 25.000 KM iako je prelazni račun na kraju godine trebao biti zatvoren, odnosno imati 'stanje nula'.
- Stanje u blagajni na dan 31.12.2003. godine ne odgovara knjigovodstvenom stanju iskazanom u glavnoj knjizi.
- Isplata sredstava zamjeniku koordinatora za povremene i privremene poslove u iznosu od 13.110 KM. Sredstva su isplaćena na osnovu Odluke broj: 2417-1/01 od 31.12.2002. godine za koju nisu predloženi dokazi pravnog utemeljenja iste.
- Za testirani uzorak blagajničke dokumentacije utvrdili smo da ista nije ovjerena potpisom kontrolora što, prema našem mišljenju povećava rizik od neovlaštenog raspolaganja gotovim novcem.

Ured za reviziju preporučuje Direkciji da donese jasne i precizne procedure upravljanja gotovinom i proceduru uspostave kontrolne funkcije kako bi se otklonio eventualni rizik u raspolaganju gotovim novcem. Potrebno da se analizira visina blagajničkog maksimuma i da se isplate putem blagajne svedu na što manju mjeru, a značajnija plaćanja usmjere preko žiro računa.

2.3.3. Popis sredstava i izvora sredstava

Provjerom izvršenog popisa sredstava i izvora sredstava za 2003. godinu, utvrđeno je da isti nije u potpunosti urađen u skladu sa ustaljenom praksom i propisima koji regulišu ovu oblast. Direkcija nije po obavljenom popisu izvršila sravnjenje stvarnog stanja utvrđenog popisom sa knjigovodstvenim stanjem i utvrdila stvarne viškove i manjkove po popisu. Ističemo značajnije nedostatke izvršenog popisa:

- U Bilansu stanja iskazane su obaveze prema zaposlenim u iznosu od 66.489 KM, a stanje po popisu je 66.202,82 KM,
- Također, obaveze prema dobavljačima u Bilansu stanja su iskazane u iznosu od 21.851 KM, a stanje po popisu je 12.916 KM.
- Stanje gotovine u blagajni na dan 31.12.2003. godine u glavnoj knjizi iznosilo je 1.676,26 KM, a stanje gotovine utvrđeno popisom je 2.300 KM.
- Nije izvršen popis novčanih sredstava na žiro računu u iznosu od 1.108.049 KM, što odgovara stanju izvoda banke na dan 31.12.2003. godine.
- Novčana sredstva u blagajni i sredstva na žiro računu nisu iskazana u Bilansu stanja.

Ured za reviziju preporučuje Direkciji da detaljno analizira popis, ispravi uočene nepravilnosti, usaglasi stvarno stanja sa knjigovodstvenim i provede potrebna knjiženja po popisu.

Direkcija je dužna provoditi popis u skladu sa propisima koji definišu ovu oblast, sa ciljem da u godišnjim finansijskim izvještajim bude objavljen istinit i objektivan pregled sredstava, obveza i potraživanja.

2.4. EUROCONTROL

2.4.1. Prihodi

Rebalansom budžeta, za program posebne namjene, Direkciji su odobrena sredstva u iznosu od 1.663.474. KM. Izvor finansiranja ove budžetske pozicije su prihodi koje Direkcija ostvaruje po osnovu preleta aviona preko teritorije Bosne i Hercegovine, a čiju naplatu vrši Eurocontrol. Eurocontrol navedena sredstva uplaćuje na račun u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, kojim upravlja Ministarstvo finansija i trezora, a Direkciji dostavlja obavijest o doznačenim sredstvima. Revizija je ustanovila da Direkcija u toku 2003. godine nije uspostavila efikasan sistem kontrole ovih prihoda sa aspekta provjere tačnosti i sveobuhvatnosti i nije vršila redovno sravnjenje, doznačenih prihoda od Eurocontrola sa računom u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine. Također navedena sredstva nisu redovno evidentirana u ISFU sistemu.

Predlažemo da se svi prihodi evidentiraju u skladu sa računovodstvenim standardima odnosno knjiže i kao fakturisana potraživanja, te da se vrši redovno sravnjenje prihoda sa Ministarstvom za finansije i trezor.

2.4.2. Rashodi

Sredstva od preleta su utrošena u iznosu od 1.101.779 KM. Utvrđeno je da su sredstva od preleta i dalje trošena bez jasno definisanog plana i kriterija u koje svrhe i na koji način se ova namjenska sredstva mogu trošiti. Tako se desilo da su na teret ovih sredstava realizovani i određeni troškovi za koje su bila obezbijedena i budžetska sredstva (npr. troškovi zaposlenih, putni troškovi, unajmljivanje imovine i opreme, ugovorene usluge.)

Ovakav način trošenja i evidentiranja sredstava nije transparentan i ne pruža jasnu sliku razgraničenosti troškova u skladu sa njihovom namjenom. Javna sredstva se moraju koristiti na transparentan, racionalan i efikasan način. Ističemo značaj kvalitetnog planiranja rashoda jer isti značajno utječu na buduće prihode od kontrole preleta (sredstva koja se refundiraju od Eurocontrola).

Ured za reviziju preporučuje Direkcije da napravi detaljnu analizu troškova prema namjeni i izvoru finansiranja, te skupa sa Ministarstvom za finansije i trezor razmotri mogućnost da se i u planu ova sredstva razvrstaju po budžetskim linijama, kako bi se operativno moglo pratiti njihovo izvršenje.

3. OSVRT NA OBAVLJENU REVIZIJU ZA 2002. GODINU

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Direkcija za 2002. godinu o čemu je sastavljen Izvještaj o reviziji.

Osvrtom na preporuke revizije, date u navedenom Izvještaju, utvrđeno je da Direkcija nije preduzela sve aktivnosti na otklanjanju konstatovanih nedostataka.

Realizovane preporuke:

- Vijeće ministara je 02.10. 2003. godine imenovalo novo rukovodstvo.
- Usvojen je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji;

Preporuke koje nisu izvršene:

- Direkcija nije uradila Projekt za razvoj civilne avijacije i nije osigurala potpunu transparentnost i odgovornost zakonskog trošenja doznačenih sredstava;
- Direkcija nije posvetila posebnu pažnju prilikom planiranja i nije sačinila plan ukupnih sredstava (budžetska sredstva plus sredstva od preleta);
- Direkcija nije donijela interna pravila i procedure za pojedine kategorije troškova;
- Direkcija nije u potpunosti realizovala projekt kredita nabavke navigacione opreme BP 12 EBRD.

4. KORESPONDENCIJA

Po završetku revizije, Direkciji je 20.07.2004.godine dostavljen Nacrt izvještaja o reviziji za 2003. godinu, na razmatranje i dostavljanje eventualnih komentara i primjedbi na nalaze revizije. U predviđenom roku, Direkcija nije uputila pisani odgovor Uredu za reviziju.

5. REZIME

Revizijom poslovanja u 2003. godini utvrdili smo određene nedostatke. Posebno želimo ukazati na sljedeće:

- pravila i procedure kojima se regulišu visina, evidentiranje i kontrola određenih troškova (npr. troškovi stručnog obrazovanja, goriva i sl.), nisu doneseni i usvojeni kao pisane procedure kojima se postiže veća ekonomičnost i efikasnost u trošenju javnog novca (vidjeti tačku 2.1.3);
- nisu vođene jasne i ažurne knjigovodstvene evidencije o praćenju ostvarenih sa planiranim troškovima prema izvoru finansiranja (vidjeti tačku 2.2)
- popis nije izvršen u potpunosti u skladu sa Pravilnikom o popisu sredstava i izvora sredstava, tj. izvršen je samo popis stalnih sredstava (vidjeti tačku 2.3.3.);
- Eurocontrol – sredstva od preleta su trošena bez prethodno jasno definisanog plana i programa u koje svrhe i na koji način se ova namjenska sredstva mogu trošiti (vidjeti tačku 2.4.).

**vršilac dužnosti generalnog
revizora**

Samir Mušović

zamjenik generalnog revizora

Dragan Kulina